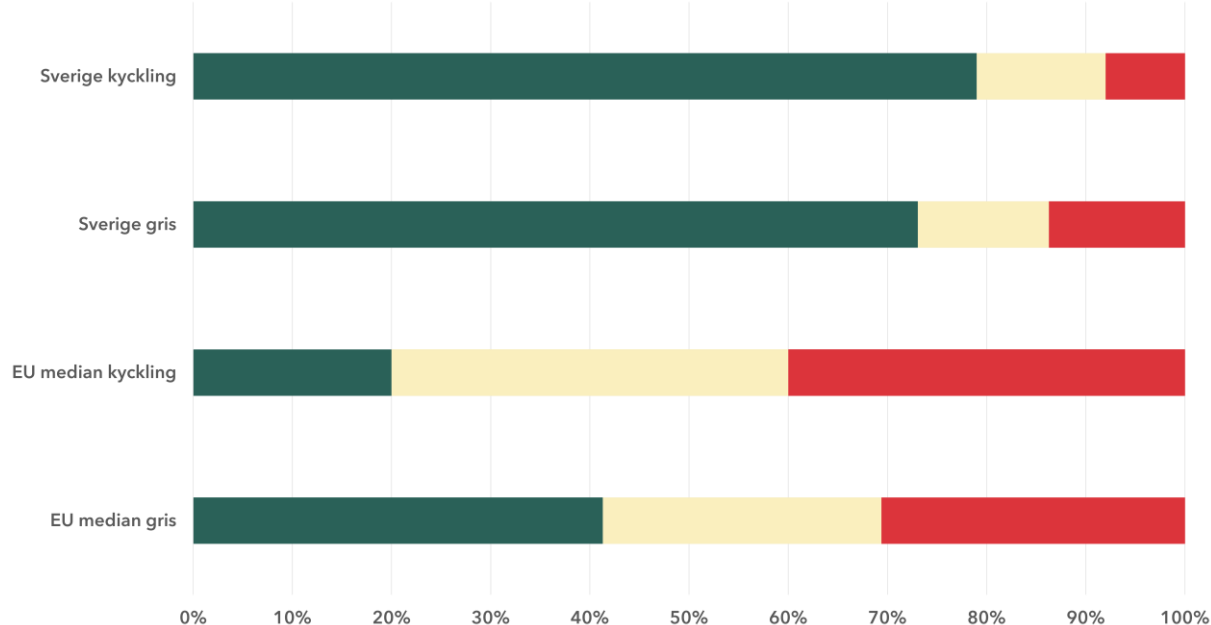

FIGUR 1 Andel slumpmässigt valda *Escherichia coli* (indikatorbakterier) som är känsliga för alla undersökta antibiotika (grönt), resistenta mot 1-2 (gult) eller resistenta mot tre eller fler antibiotika (rött). Data för kyckling, Sverige är från 2024, kyckling EU från 2022, gris Sverige och EU från 2023.

Antibiotikaresistens och djur

I ett internationellt perspektiv är läget gällande antibiotikaresistens inom svensk djurhållning gynnsamt. Bakterier som orsakar sjukdom hos djur är oftast känsliga för de antibiotika som används vid behandling. Situationen är dock inte helt bekymmersfri.

Escherichia coli som indikator

I Svarm undersöks resistens hos *Escherichia coli* från slumpmässigt valda friska djur. Resultaten anses visa hur användningen av olika antibiotika över tid påverkat resistens hos djurens bakterieflora.

I figuren ovan jämförs förekomsten av resistens hos slumpmässigt valda *E. coli* från friska grisar och slaktkycklingar i Sverige med medianvärden för EU.

Sjukdomsframkallande bakterier

Bakterier som orsakar sjukdom hos djur är oftast känsliga för de antibiotika som används vid behandling. Exempelvis är bakterier som orsakar luftvägsinfektioner hos lantbrukets djur och hos hästar generellt

känsliga för bentsylpenicillin.

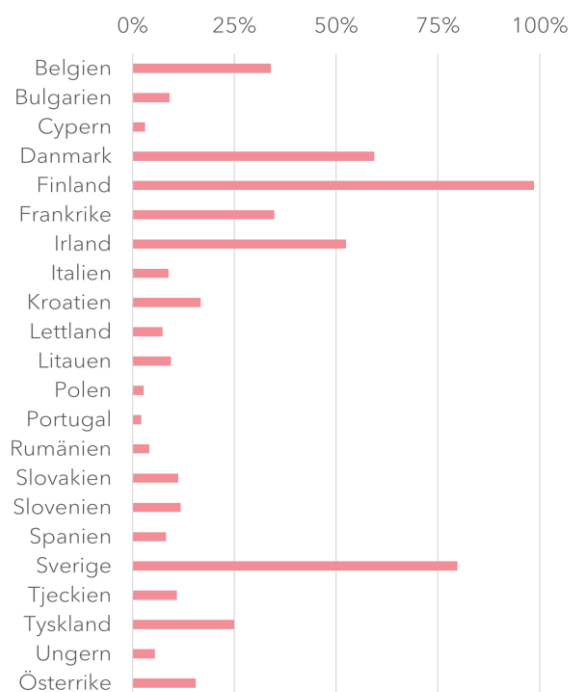
Men bland till exempel hos *E. coli* från flera djurslag förekommer ofta resistens. För att kunna välja rätt antibiotika vid behandling bör därför resistensundersökning göras (Tabell 1).

TABELL 1: Andel (procent) resistens mot bland *Escherichia coli* från sjuka djur 2024.

Djurslag	Ampi-cillin	Trim-sulfa	Enro-floxacin
Gris	30	19	7
Mjölkkor	17	17	6
Värphöns	8	0	12
Hund	15	9	5
Häst	7	17	2
Katt	18	4	4

Salmonella och Campylobacter

Salmonella och *Campylobacter*, främst *C. jejuni*, kan orsaka mag-tarminfektioner hos människa. *Salmonella* är ovanligt hos svenska djur, och förekomsten av *Campylobacter* hos kyckling är jämförelsevis låg. Resistensläget för dessa bakterier från livsmedelsproducerande djur i Sverige är gynnsamt (figur 2). Multiresistenta varianter av salmonella förekommer av och till i Sverige men spridningen begränsas effektivt genom de åtgärder som vidtas för att begränsa förekomsten av salmonella generellt.

FIGUR 2. Andel av undersökta *Campylobacter jejuni* från kyckling som var känsliga för alla undersökta antibiotika. Endast länder med minst 50 undersökta isolat visas.

ESBL

ESBL¹-producerande bakterier har genom åren isolerats från flera olika djurslag i Sverige. Förekomsten är dock generellt sett låg (tabell 2).

TABELL 2: Andel (procent) prover som var positiva för ESBL-producerande *Escherichia coli* i den senast gjorda undersökningen med känslig metod för respektive djurslag.

Djurslag	År	Antal prov	Andel (%) ESBL
Gris	2023	302	1
Nötkreatur	2023-24	34	0
Kyckling	2024	305	3
Värphöns	2022	128	2
Kalkon	2024	29	0

MRSA

Fall av infektioner med MRSA² ska anmälas till Länsstyrelsen och till Jordbruksverket (SJVFS 2021:10; Saknr K12). Första gången MRSA påvisades hos djur i Sverige var 2006. Under 2024 isolerades MRSA från gris och sporadiskt från djurslagen hund, häst och katt. Förekomsten hos gris är otillräckligt undersökt men en studie med provtagning på slakteri genomförs under 2025.

¹ Extended spectrum betalactamase – betalaktamas med utvidgad effekt

² Meticillinresistent *Staphylococcus aureus*

Källor: Swedres-Svarm 2024, Folkhälsomyndigheten & SVA; The European Union Summary Report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from humans, animals and food in 2022/2023, ECDC & EFSA

Farliga djursmittor kan få allvarliga konsekvenser, från lidande hos djur och människor till ekonomiska förluster och störningar i matförsörjningen. Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, är en expertmyndighet som genom diagnostik, forskning och rådgivning stärker Sveriges förmåga att bekämpa djursjukdomar som utgör hot mot kritiska samhällsfunktioner. Friska djur – trygga människor.